

K 7/M 45

120000869047

НА КУЛТУРАТА
2019

Министерство
на културата
Община Русе

Член на
Европейската
асоциация
на фестивалите

Member of
the European
Festivals
Association

52.
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
17 - 31.03.2012
РУСЕ
БЪЛГАРИЯ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

52.
INTERNATIONAL
FESTIVAL
17 - 31.03.2012
RUSE
BULGARIA

Ministry of Culture
Ruse Municipality

RUSE -
CANDIDATE
FOR EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE
2019

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

52. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 17 – 31 март 2012

*Русе – кандидат
за Европейска столица на културата 2019*

**СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА
БУКУРЕЩКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО**

Диригент
КРИСТИАН ОРОСАНУ

Солист
ДИТЕР ФЛУРИ флейта

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869047

25.03 неделя, 19 ч.

Доходно звание

478257

 ОББ
A Member of NBG Group

Инвестбанк | АД

 Montupet

ПРОГРАМА

.I.

ДАН-АЛЕКСАНДРУ ВОЙКУЛЕСКУ

(1940-2009)

Codex Caioni

1996

(първо изпълнение в България)

ЖАК ИБЕР

(1890-1962)

Концерт за флейта и оркестър

1934

Allegretto

Andante

Allegro scherzando

.II.

АНТОНИН ДВОРЖАК

(1841-1904)

Симфония №9 Из Новия свят, ми минор

оп. 95

1893

Adagio. Allegro molto

Largo

Scherzo. Molto vivace – Poco sostenuto

Allegro con fuoco

Дан Войкулеску (1940-2009) е румънски композитор, музиколог и педагог – професор по полифония и композиция първоначално в Клуж, а след 2000 – и в Букурещкия университет за музика. Дипломира се в Музикалната академия на Клуж-Напока при Сигизмунд Тодуца (композиция) и Магда Кардош (пиано). Специализира при Вигилио Морорти в Италия и при Карлхайнц Щокхаузен в Кьолн. Фокус на научните му занимания е бароквата полифония, както и полифонията на 20. век. Носител е на множество награди – в т.ч. наградата на Румънската академия на науките, 7 пъти – на наградата на Съюза на румънските композитори и др. Автор е на камерната опера *Плешивата певица* по Йожен Йонеско, Симфония остинато, *Космически видения*, *Inflorescences* за струнни, *Sonata brava* за чембало, на множество клавирни пиеси, песни и др.

Codex Caioni, която ще прозвучи тази вечер, е композирана през 1996. **Codex Caioni** е сбирка с най-различни музикални произведения – вокални, инструментални, танци, мотети, мадригали – компилирана от двамата трансилвански *музикакуси*, на името на единия от които – Йожеф Кайони – е наименуван Кодексът. Ръкописът е открит през 1988, зазидан в стената на манастир. Част от близо 500-те опуса, съдържащи се в сборника, е силно свързана с румънския и унгарския фолклор, друга част са произведения на знаменити композитори от бароквата епоха – Банкиери, да Галяно, Виадана, Гранди, Якоб Галус и др.

Спокойно можем да определим **Жак Ибер** като Седмия от *Френската шесторка* (Les Six). Една от странните птици на френската композиторска кохорта от началото на миналия век, Ибер е известен с няколко любопитни биографични факта – съчетаването, подобно на Римски-Корсаков, на военноморска и на композиторска кариера; остракирането му в качеството на флотски офицер и морски аташе от колаборационисткото правителство на маршал Петен, и съпътстващата забрана за изпълнение на музиката му във Франция; съавторството с Артур Онегер на няколко музикално-сценични опуса; желанието на композитора неговата *Морска симфония*, композирана през 1931, да остане неизпълнена до смъртта му...

Сред произведенията на Ибер, надживели трескавата урбанистична разпусната *модерност* на френската музика от 20-те и 30-те години на 20. век, актуални и желани и днес, е неговият **Концерт за флейта и оркестър**, съчинен и оркестриран през 1932-1933 г. Този елегантен опус демонстрира целия звуков и виртуозен шик на флейтата. Мисля, че всеки уважаващ себе си флейтист още от първите си стъпки с плах копнеж поглежда към мержелеещия се абсолвентски Концерт на Ибер. Не само трудността, не просто красивите – понякога остро начупени, понякога кантабилни – линии излъчват привлекателност. Основното изглежда е онова, което французите наричат *Esprit* – дух, свежест, остроумие, острота, бързина, реактивност. От колко части е съставен концертът – любознателният слушател ще узнае от втората страница на настоящата програма. По-важното е умението на Ибер да е лаконичен, без да е неясен, да е изчерпателен без досада и с удоволствие да си играе с музикалните шаблони, вплитайки в чуден венец барокови фигури, джазови рифове, меланхолични напеви.

Творбата е посветена на големия френски флейтист и педагог, знаменития Марсел Моис, и изпълнена от него за първи път през 1934 в Париж.

През 1892 **Антонин Дворжак** приема поканата на Джанет Търбар да оглави Американската национална консерватория за музика в Ню Йорк и работи като неин директор до 1895. Един европейски композитор, един славянски музикант е призован от Америка, за да разпознае и да посочи на американците *тяхната* музика. Ето какво пише Дворжак в тази връзка: *Убеден съм, че бъдещата музика на тази страна трябва да почива на това, което наричат "негърски напеви"... Тези красиви и разнообразни теми като че ли израстват от самата почва на Америка.* Чувствителният слух на Дворжак долавя и преработва специфично местните напеви по неподражаем начин, приближавайки ги към меланхоличните песни на родната Чехия. Първата композиция, написана в Ню Йорк, и до днес остава вероятно най-популярната пиеса на Дворжак и е сред абсолютните фаворити в симфоничния репертоар. Тази композиция, разбира се, е **Симфония №9**, известна като *Из Новия Свят* (известна още и като №5, въпреки че самият компо-

зитор я смятал за №8). Симфонията е поръчана от Нюйоркския филхармоничен оркестър и е изпълнена на 15 декември под палката на Антон Зайдл (още един музикален мисионер, пристигнал от необятната Австро-Унгарска империя). Да си спомним, че основите на академичната музикална култура и у нас са поставени от чехи, т.е. – поданици на същата тази Австро-Унгарска империя.

Творбата до голяма степен е вдъхновена от поемата на Хенри Лонгфелоу *Песен за Хаяуата*. Композиторът признава, че втората част е нещо като ескиз към по-крупно произведение, свързано с творбата на Лонгфелоу – говори се, че тази част е повлияна от плача на Хаяуата, както и че *Скерцото* е написано под впечатление от сцената с пира на индианците и трябва да изобрази техните танци и веселби. Ленард Бърнстейн смята, че музиката на симфонията е *полинационална* – индиански, негърски мелодии, които Дворжак пък сравнява с шотландската традиционна музика, с вече споменатите славянски теми, а екзотичните, спривави ритми на скерцото – едновременно *фуриант* и индиански танц, с немската конструкция. Цялата музика е сякаш попила възторга от сблъсъка с необичайно свежия, удивителен и млад дух на Новия свят. Свят, който е героичен и печален в наивно-грандиозния си порив...

Дитер Флури – роден в Цюрих, следва при Х. Майер и А. Жоне. Срещите с А. Николе допълват обучението му и оставят трайна следа в неговото развитие. През 1977 е ангажиран в оркестъра на Виенската държавна опера, а от 1981 е първи флейтист на *Виенските филхармоници*.

Работи интензивно като камерен музикант. Член-основател е на Виенския духов ансамбъл, работи съвместно с прочутия *Klangforum Wien* и с *Виенски виртуози*.

Реализира редица премиери на нова музика от автори като Д. Лигети, С. Шарино и др. Изпълнява за първи път Концерта за флейта от У. Ройко (заедно с *Виенските симфоници* под диригентството на К. Аббадо) в рамките на фестивала *Wien Modern*. Реализира редица записи на CD на произведения от Й. С. Бах, Г. Ф. Телеман, В. А. Моцарт и соло пиеси на композитори

от 20. век, в т.ч. музика за флейта от Времето на *Френската шесторка*. Осъществява редица концерти като солист с *Виенските филхармоници*, *Виенските симфоници*, *Цюрихския камерен оркестър*, *Нов японски филхармоничен оркестър* и др.

Преподавателската си дейност започва във Висшето музикално училище във Виена. След двугодишна работа във Виенската консерватория, Д. Флури поема класа по концертно обучение в Музикалния университет на Грац, като през същата година приема и поста на П. Л. Граф в Международната лятна академия на Ленк.

Провежда майсторски класове в Сапоро и в рамките на Музикалния форум в Магриг.

Румънският диригент **Кристиан Оросану** през последния сезон прави няколко важни дебюта и бързо печели професионална репутация, която надхвърля границите на родината му. Той дирижира Оркестъра на Париж и Националния оркестър на Бордо, концерт, за който *Le Monde de la Musique* пише: *Кристиан Оросану дирижира... с красиво усещане за фраза и архитектура... Дирижирането на Оросану е безпогрешно, с рядко срещана прецизност на стила, по-елегантно и пестеливо от обикновено...* Наскоро той дебютира успешно с *Тонхале* и Немския симфоничен оркестър – Берлин, където е асистент-диригент през сезон 2007-2008.

Оросану работи още с Шотландския оркестър на Би Би Си, ансамбъл *Оркестрал* – Париж, оркестър *Ламурьо*, Националния оркестър на Порто, Филхармонията *Джордже Енеску*, Филхармоничния оркестър на Страсбург, Филхармоничния оркестър на Брюксел. Дирижира Симфоничния оркестър на Датското радио на конкурса *Николай Малко* през 2005, където печели втора награда. През 2003 е ангажиран да дирижира Оркестъра на Париж на фестивала в Екс-ан-Прованс.

В Япония Оросану установява близко сътрудничество с един нов, млад и динамичен оркестър – оркестърът на Центъра за изпълнителски изкуства *Хиого*. През последните години има възможността да работи като асистент-диригент на Ютака Саго, Мстислав Ростропович и Инго Мецмахер.

Оросану дирижира интензивно и в родния Букурещ. Работи в близко сътрудничество с Оркестъра на националното радио в Букурещ, както и с Букурещката национална опера и операта в Клуж, където дирижира повече от 30 заглавия. Назначен е за диригент на Филхармонията в Брашов. Той е последният носител на всепризнатата в Румъния *Награда на музикалната критика*.

Преди диригентската си кариера Оросану свири пет години валдхорна в Оркестъра на Националното радио в Букурещ. Учил е валдхорна и оркестрово дирижиране в Музикалния университет в Букурещ, като в същото време посещава курсове при Константин Буджеану. По-късно получава стипендия за специализация при Хелмут Рилинг в Международната Бахова академия в Щутгарт.

Педагогическата му дейност като професор по оркестрово свирене започва през 1999 в Академията по музика в Клуж. Между 1999 и 2000 обикаля Румъния и чужбина със своите три студентски оркестъра.

През 2010 започва да преподава дирижиране в Академията по музика в Яш, а през 2011 води майсторски класове по дирижиране с Филхармонията на Яш.

През 2005 завършва докторат на тема *Темпо и драматично усещане в оперите на Моцарт*.

Профилът, репертоарът и историята на **Оркестъра на Букурещкото национално радио** са свързани дълбоко с румънската национална музикална култура. През 1928 – годината, в която е основана Румънската компания за радиоразпространение, се създава и Симфоничният оркестър на Радиото по инициатива и под ръководството на композитора Михаил Жора. Съставът започва да изнася публични концерти през 1932.

Оркестърът работи с най-големите диригенти на Румъния – Йонел Перлеа, Алфред Алесандреску, Теодор Рогалски, Константин Силвестри, Йосиф Конта, Емануел Еленеску и Хоря Андreesку, както и с авторитетни гост-диригенти като Джордж Енеску, Серджиу Комисиона, Йон Бачу и Кристиан Мандял. По време на концертните сезони оркестърът е домакин на съзвездие от румънски и чужди солисти, които доставят истинско удоволствие на

любителите на музиката със своите изпълнения на творби от всички епохи в концертното студио или в радиопредаванията.

Сред имената, с които оркестърът сътрудничи в своята история, са изпълнители от класата на Вилем Менделберг, Карло Цеки, Игор Маркевич, Курт Мазур, Вацлав Нойман, Генади Рождественски, Паул Клецке, Емил Чакъров, Лайф Сегерстам, Монсерат Кабаие, Анжела Георгиу, Илеана Котрубаш, Пласидо Доминго, Лучано Павароти и Суингъл Сингърс, Рагу Лупо, Святослав Рихтер, Емил Гилелс, Елисо Вирсаладзе и Никита Магалоф, Йехуди Менухин, Гидон Кремер, Исак Щерн, Давид Ойстрах и Хенрик Шеринг, Наталия Гутман, Мстислав Ростропович и Франц Хелмерсон.

Програмата подготви
Драгомир Йосифов

